

Tutkinnon suorittaneiden jatkosijoittautumisen seurannasta on tulossa tärkeä koulutuspolitiikan väline, jonka avulla pyritään parantamaan ammatillisen koulutuksen laadunhallintaa. EQAVET-uutiskirjeessä keskitytään tähän kysymykseen ja esitellään esimerkkejä siitä, miten jatkosijoittumisen seuranta on pyritty jäsenvaltioissa kehittämään ERASMUS+-ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden avulla. Uutiskirjeessä esitellään myös syksyllä 2018 toteutetun valmistuneiden sijoittumisen seurantaan keskittyneen vertaisoppimisvierailun tuloksia Suomesta sekä äskettäin pidetyn EQAVET Forum - tapahtuman antia.

EUpromET:n (European Providers of Vocational Education and Training) pääsihteerin Matti Isokallion pääkirjoituksessa korostetaan, miten keskeinen rooli ammatillisen koulutuksen järjestäjillä voi olla seurantaprosesseissa. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien näkökulmasta valmistuneiden seuranta on olennainen osa laadunvarmistusjärjestelmää, ja neuvoston tuoreessa suosituksessa keskitytään laadukkaaseen ammatillisen koulutuksen kehittämiseen siten, että seurannalla edistetään tuottavuutta ja työllisyyttä.

Kroatian ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen järjestö AVETAE on käynnistänyt pilottihankkeen, jossa ammatillisen tutkinnon suorittaneiden jatkosijoittautumista seurataan ammatillisen koulutuksen järjestäjien tasolla. Hanke on vielä alkuvaiheessa, mutta sen avulla on jo saatu tärkeää tietoa tutkimusten ja kyselytutkimusten hyödyntämisestä, kun pyritään kehittämään tehokkaita seurantajärjestelmiä koulutuksen järjestäjien tasolla. Näin saatu tieto on erittäin arvokasta ammatillisen koulutuksen järjestäjille, jotta nämä pystyvät parantamaan tarjoamaansa koulutusta työmarkkinoiden tarpeiden pohjalta sekä edistämään samalla opiskelijoiden henkilökohtaista ja ammatillista kasvua.

Seurannan merkitys EQAVET:n kansallisille yhteyspisteille todettiin myös Suomen kansallisen yhteyspisteen lokakuussa järjestämässä vertaisoppimistapahtumassa (PLA), jossa keskityttiin seurantajärjestelmiin ja siihen, miten niiden avulla voidaan parantaa ammatillisen koulutuksen laatua. Tässä vertaisoppimistapahtumassa käsiteltyjä mielenkiintoisia aiheita olivat esimerkiksi seurannan lainsäädännöllinen perusta, kulttuurinen hyväksyntä ja yhteys ammatillisen koulutuksen järjestäjien rahoitukseen.

Seurannan merkitys käy ilmi myös siitä, että Euroopan komissio perusti asiantuntijaryhmän valmistelemaan suositusta tutkinnon suorittaneiden seurannasta¹. EQAVET:n sihteeristö on edustettuna tässä ryhmässä, jonka tehtävä kattaa korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen. Ryhmä keskittyy EQF-tasolle 4 ja sitä korkeammille tasoille, huomioi hallinnollisten ja kyselyillä saatavien tietojen käytön sekä tarkastelee politiikkaan ja toteutukseen liittyviä kysymyksiä.

Vertaisoppiminen on edelleen keskeinen EQAVET-verkoston käyttämä menetelmä, jolla jaetaan kokemuksia sekä syvennetään tietoa ammatillisen koulutuksen laadunvarmistamisen keskeisistä aiheista. Uutiskirjeessä kerrotaankin kahdesta vertaisoppimistapahtumasta:

1. EQAVET:n sihteeristö järjesti yhdessä Tšekin kansallisen koulutusinstituutin (NÚV) kanssa vertaisoppimistapahtuman, jossa tarkasteltiin sitä, miten opettajat, kouluttajat ja oppijat saadaan tehokkaasti mukaan laatuymyrän neljään vaiheeseen

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0249>

(suunnittelu, toteutus, tulosten arviointi ja ammatillisten koulutuksen kehittäminen tulosten pohjalta) asianmukaisten EQAVET-kuvaajien ja -mittareiden mukaisesti.

2. Kansalliset yhteyspisteet pitävät vertaisoppimistapahtumia yhä tärkeämpänä osana ERASMUS+-ohjelmasta rahoitettuja työohjelmiaan. Esimerkkinä tästä on Italian kansallisen yhteyspisteen toukokuussa 2018 järjestämä vertaisoppimistapahtuma, joka keskittyi vertaisarviointiin laadunvarmistuksen välineenä.

Vertaisoppimistapahtuma oli osa yhteyspisteiden yhteistä aktiviteettia, johon osallistuivat myös Suomen, Romanian ja Kreikan laadunhallinnan yhteyspisteen edustajat.

Uutiskirjeessä kuvataan myös EQAVET:n laajempaa vaikutusta, joka käy ilmi Euroopan koulutussäätiön (ETF) raportista, ja verkoston ponnisteluja kehittää ammatillisen koulutuksen laadunvarmistusta ETF-maissa. EQAVET tarjoaa näille maille puitteet laadunvarmistustyölle ja koulutuspolitiikan tarkastelemiselle uusin silmin. Lisäksi ETF-maat voivat sen avulla selvittää, miten niiden laadunvarmistuspolitiikat ovat linjassa EU:n vastaavien poliitikoiden kanssa. Vuoden 2017 ETF Forum, joka käsitteli ammatillisen koulutuksen laadunvarmistusta, lisäsi näiden maiden ja EQAVET-verkoston ja kansallisten yhteyspisteiden välistä yhteistyötä.

Uutiskirjeessä on myös Saksan kansallisen yhteyspisteen (DEQA-VET) Helene Sabbaghin lyhyt artikkeli työssäoppimisen kokemuksista Saksassa.

Marraskuussa 2018 Wienissä pidetty EQAVET Forum, joka järjestettiin osana Euroopan ammattitaitoviikkoa, oli yksi työmme kohokohta. Forumissa keskityttiin oppijoiden kuulemiseen sekä keskusteltiin heidän merkityksestään ammatillisen koulutuksen laadun parantamisessa. Tapaamisessa saavutettiin muun muassa yksimielisyys siitä, että oppijat ovat keskeisiä kumppaneita, kun kehitetään ammatillisen koulutuksen laadunvarmistusjärjestelmien tehokkuutta. Tarjontalähtöisyydestä on tarpeen siirtyä kysyntälähtöisyyteen suunniteltaessa koulutusta oppijälähtöisesti. Se, mikä palvelee oppijoita, palvelee myös työnantajia ja koko yhteiskuntaa. Ammatillinen koulutus on monissa maissa oppijoiden ensimmäinen valinta. Ammatillisen koulutuksen vetovoima on jatkuvasti nousemassa, kun oppijat kertovat menestymistarinoitaan ja selittävät, miksi he halusivat suorittaa nimenomaan ammatillisen tutkinnon. ETF:n jäsenten osallistuminen oli uutta tällaisessa tapaamisessa, ja se sai laajaa kannatusta sekä verkostomme jäseniltä että osallistuneilta ETF-mailta.